

1877

תרל"ח

ORSZÁGOS RABBIKÉPZŐ ZSIDÓ EGYETEM

JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY
UNIVERSITY OF JEWISH STUDIES

בית מדרש לרבנים
האוניברסיטה ללימודי היהדות בהונגריה

Konferenciafelhívás

Absztrakt benyújtási határidő:
2026. március 31.

Foto: FORTEPAN / Nagy Gyula adományozó

A magyar zsidók és az 1956-os forradalom

NEMZETKÖZI KONFERENCIA

Budapest, 2026. október 13-14.

Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem (OR-ZSE)

2026-ban emlékezünk meg az 1956-os forradalom hetvenedik évfordulójáról, amely a magyar, és ezen belül a magyar zsidó történelem szempontjából is sorsfordító esemény volt. A forradalom és annak következményei alapvetően alakították a magyarországi zsidók mindennapi életét és befolyásolták a döntési horizontjukat, többek között a maradás vagy az emigráció, a hallgatás, az alkalmazkodás és a túlélés kérdéseiben.

A konferencia célja az 1956-os forradalom és az azt követő évek zsidó tapasztalatainak elemzése személyes, közösségi,

intézményi és nemzetközi összefüggésekben, különös tekintettel a politikai változásokra adott egyéni és kollektív válaszokra.

Olyan előadásjavaslatokat várunk, amelyek azt vizsgálják, hogy miként navigáltak a zsidók a politikai hatalom viszonyrendszerében a forradalom idején és közvetlenül azt követően Magyarországon és emigrációban, valamint azt, hogy e tapasztalatok miként váltak később az egyéni és közösségi emlékezet, az értelmezés, a dokumentáció vagy a feledés részévé.

A magyar zsidók és az 1956-os forradalom

NEMZETKÖZI KONFERENCIA | BUDAPEST, 2026. OKTÓBER 13-14.

Lehetséges témák (a teljesség igénye nélkül):

- **Magyarországon maradt zsidók 1956 után:** az alkalmazkodás, a visszahúzódás és a kompromisszumkeresés különböző formái; részvétel a zsidó közösségi, kulturális és vallási életben; a zsidó identitás jelentésének változásai a szocialista rendszer keretei között.
- **Az országot elhagyó zsidók:** a menekülés útvonalai és körülményei, a menekülttapasztalatok; a segélyezés, az áttelepülés és az újrakezdés intézményi keretei, különös tekintettel az American Jewish Joint Distribution Committee (JDC / Joint), a Hebrew Immigrant Aid Society (HIAS) és más szervezetek szerepére, a rövid- és hosszú távú támogatásokra.
- **Zsidók és az államhatalom viszonya:** pozíciók és szerepek állami intézményekben (pl. Államvédelmi Hatóság (ÁVH)); a konformitás, a lojalitás vagy az ellenállás erkölcsi, szakmai és politikai dilemmái.

- **Antiszemita támadások a forradalmat követően:** zsidó egyének és közösségek elleni verbális és fizikai atrocitások; ezek társadalmi és politikai kontextusai; az antiszemitizmus megjelenési formái a forradalom idején és közvetlenül azt követően.
- **Rabbik, rabbini képzés és zsidó vezetés 1956 után:** megszakadt életpályák és emigráció; megfigyelés és intézményi kontroll; a vallási autoritás és a zsidó vezetői szerepek újrászerveződése.
- **Levéltári és dokumentációs megközelítések:** új forrásolvasatok és értelmezési megközelítések a zsidó segélyszervezetek, valamint magyar és nemzetközi levéltárak anyagai alapján, különös tekintettel a JDC archívumára, valamint az oral history gyűjteményekre.
- **Kulturális emlékezet és emlékezetpolitika:** az 1956-os forradalom megjelenése a zsidó irodalomban, vizuális kultúrában és családi narratívákban; az emlékezet generációk közötti átörökítése.

Különösen várjuk azokat az előadásjavaslatokat, amelyek eddig publikálatlan levéltári forrásokra, korabeli sajtóra, oral history interjúkra vagy intézményi gyűjtemények anyagára épülnek, beleértve a JDC Archives, a YIVO Institute for Jewish Research, a United States Holocaust Memorial Museum, valamint magyarországi közgyűjtemények forrásait.

A konferencia célja a tudományos párbeszéd elmélyítése, valamint a tudományos intézmények, levéltárak és más zsidó történeti és dokumentációs projektek közötti együttműködés ösztönzése. Terveink szerint a konferencia válogatott előadásait egy lektorált tanulmánykötetben jelentetjük meg, amely kiemelt figyelmet szentel a JDC Archives és más kapcsolódó gyűjtemények forrásaira.

Gyakorlati információk

- Időpont, helyszín : 2026. október 13–14., Budapest
- Konferencia nyelvei: angol és magyar
- Absztrakt benyújtási határidő: 2026. március 31.
- Értesítés az elfogadásról: 2026. április 30.
- Benyújtás módja: 250–300 szavas absztrakt és rövid szakmai életrajz (max. 150 szó) megküldése a conference1956@or-zse.hu címre
- Kapcsolattartó: Dr. Pataricza Dóra, Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem (OR-ZSE), Budapest, email: patariczad@or-zse.hu